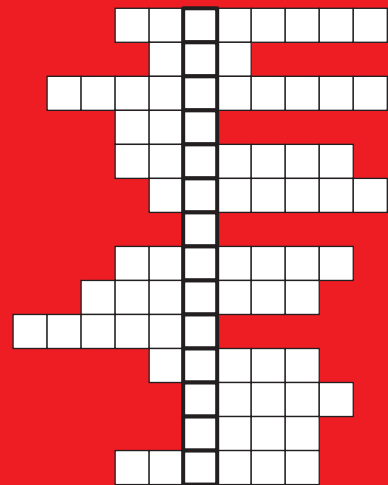

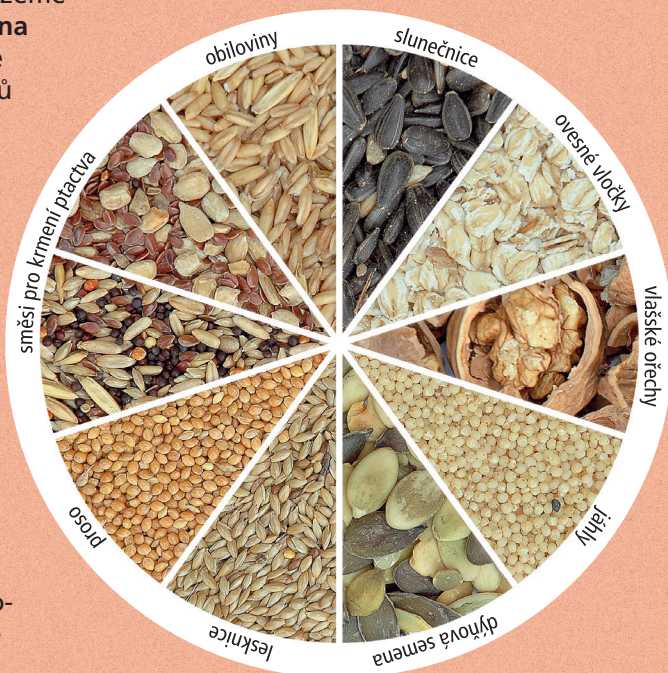

pták se žlutým zobákem
velká sova
binokulár
zkratka České společnosti ornitologické
část okna
ledový krápník

největší evropský pěvec
létající savec
ovocný strom
velký bílý vodní pták
šplhavec
potrava orla mořského
běžný městský pták

ČÍM PŘIKRMUJEME

V přírodě nebo v zahradě můžeme v létě sbírat a pak sušit semena a plody různých rostlin, které jsou přirozenou stravou ptáků (jeřabiny, hložíčky, bezinky, šípky, jitrocel, bodláky, trávy). Pokud tyto rostliny do své zahrady přímo vysadíme, ušetříme si práci a pořídíme pro ptáky výbornou ptačí restauraci. Rostliny vhodné do zahrad najdete například v naší brožuře Letní ptačí zahrady. V obchodech s chovatelskými potřebami nebo na burzách se dají koupit různé velké balení semen pro ptáky, jednodruhovává i namíchané směsi, hotové tukové koule a další dobroty.

Lůj

Syrový, nevařený lůj zavěsíme na drát nebo pevný provázek. Menší kousky můžeme umístit třeba do krmítka v podobě drátěného válce. Nevkládáme je do síťového oblečku, protože ptáci v síťce mohou uvíznout a zranit se (stejně vybalíme a umístíme prodávané lojové koule z tukové směsi). Lůj zavěšujeme do stínu, aby neroztával a nežluknul. Na syrovém loji si pochutnají hlavně sýkory a strakapoudi.

Tuková směs

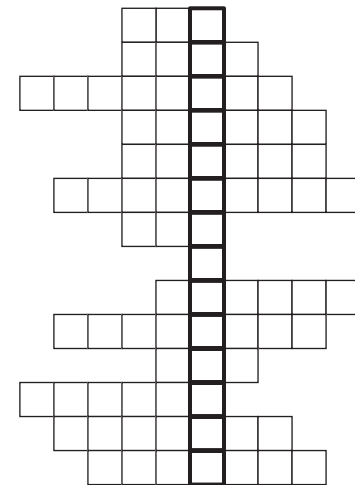
Tukovou směs vyrobíme tak, že syrový lůj pomalu roztopíme (**NEPŘEŠKVAŘIT!**) a ještě zatepla vmícháme plnidlo – semena, ovesné vločky, šrot, strouhanku. Před ztuhnutím směsí plníme květináče, tuková polénka, půlky kokosových ořechů, namáčíme do ní šišky nebo celé větvičky jehličnanů. Necháme ztuhnout a zavěšujeme ke krmítkům, na stromy a keře.

Girlandy, korálky, závěsy

Na pevnou lněnou nit nebo provázek můžeme navlékat různá semena, bobule nebo kousky ovoce. Závěsy mohou mít podobu girland, panáčků, sluníček z jablek. Materiál můžeme navlékat i na špejle a ty pak zavěsit na stromy.

Zvonek ze semínkového těsta

V misce smícháme 1 kelímek jakýchkoliv semínek s 1 vejcem, můžeme zahustit otrubami, přidat rozinky, ořechy. Dnem kelímku od jogurtu protáhneme provázek s klacíkem nebo špejlí a kelímek naplníme směsí. Sušíme v mikrovlnné troubě asi tři minuty na stupni 1 (podle velikosti kelímku, doporučujeme zpočátku volit kratší čas, a pak dosušit, aby se zvonek nespálil). Správně usušená hmota je po vyklopení pevná, nelepí. Po vychladnutí vyklopíme a zavěsíme.

velký stěhovavý pták
hlasový projev pěvců
pták pojmenovaný podle barvy
porost na okraji rybníka
noční zpěvák
místo pobytu stěhovavých ptáků v zimě
významné ptačí území – anglická zkratka

pichlavá rostlina
plody jeřábu
pevné skupenství vody
pták chodící pod vodou
tmavé barvivo v perech
potápivý pták

Máte další otázky?

Zeptat se můžete v naší ekoporadně:

Osobně	pondělí až pátek	8–16 h	Bezručova 10, Přerov
Telefonicky	pondělí až pátek	8–16 h	tel. 581 219 910
E-mailem	kdykoliv		ornis@prerovmuzeum.cz
Facebook	kdykoliv		ORNIS - Ornitologická stanice Přerov

Ve stejný čas, stejným způsobem a na stejném místě vám pomůžeme a poradíme také v případě nálezů zraněného živočicha z volné přírody:

Záchránná stanice ORNIS 724 947 543

Ornitologická stanice, Muzeum Komenského v Přerově, Bezručova 10, Přerov, telefon: 581 219 910, ornis@prerovmuzeum.cz, www.ornis.cz

Otevřeno:	listopad–březen	pondělí–pátek	8–16 h
	duben–říjen	pondělí–pátek	8–16 h
		soboty, neděle	9–17 h

Muzeum Komenského v Přerově je příspěvkovou organizací Olomouckého kraje.

Vydalo Muzeum Komenského v Přerově, p. o. 4. vydání, 2019.
Text a foto: Zdeněk Vermouzek, Jana Syryčanská.

ZIMNÍ PTAČÍ ZAHRADY

Ornitologická stanice
Muzeum Komenského v Přerově

PTÁCI V ZIMĚ

Před příchodem zimy se počet druhů ptáků v naší přírodě sníží až o dvě třetiny. Ptáci se stěhují za potravou do jižnějších oblastí, severští naopak přilétají k nám. **Nedostatek potravy** nutí některé přezimující druhy toulat se krajinou. Proto v zimě můžeme ve městech a v jejich blízkosti spatřit i ptáky z polí a lesů. Přírozenými zdroji potravy jsou v zimě pro ptáky **semena různých rostlin, pupeny a plody keřů a stromů, hmyz ukrytý v půdě a v kůře**. Aby této přirozené stravy neubývalo, doporučujeme nekácet staré stromy, vysazovat v zahradách vhodné keře, nechat v koutku zahrady vykvést trávy a bodláky nebo se podělit o úrodu a nechat na stromě pár jablek. Omezíme-li používání chemických postřiků, vrátí se do zahrady hmyz. Pokud je přirozené potravy málo nebo když ji přikryje bohatá nadílka sněhu, ptáky **přikrmujeme**. Krmítko v zahradě nebo na balkóně nám ve smutných zimních měsících přinese radost z pozorování ptáků a v dětech i dospělých prohloubí vztah k přírodě. Další možnou pomocí je i v zimě **vyvěšování budek**. Ptáci v nich hledají úkryt a často v nich přespávají. Na podzim se musí budky vyčistit.

PŘIKRMOVÁNÍ

- přikrmujeme **od začátku listopadu do konce března** podle počasí – **ptáky přikrmujeme, ne překrmujeme!**
- krmítko umísťujeme na **závětrné, stinné a klidné místo**, blízko keřů nebo stromů, ale ne těsně k hustému kroví, do kterého by se mohli schovat predátoři
- vhodné je umístit krmítko tam, kam v létě chodí ptáci pít – rychleji je najdou
- krmítko můžeme zavěsit na strom, umístit na kůl alespoň 1,5m nad zem nebo postavit na okenní parapet
- **zavěšené krmítko je bezpečnější**, kočky a jiní predátoři se do něj nedostanou tak snadno
- **pravidelně krmítko čistíme**, aby zbytky potravy nezahnlávaly
- konstrukce krmítka musí zajišťovat, aby krmení nenavlhlo a nebylo smeteno větrem, jinak se při výrobě fantazii meze nekladou

TYPY KRMÍTEK

Stříškové otevřené krmítko

- může mít různý tvar a velikost, pták by se do něj měl pohodlně postavit
- stříška přesahuje spodní okraj, aby do krmítka nesněžilo
- lišty po obvodu zabraňují vypadávání krmiva
- vhodným materiálem na výrobu je dřevo nebo recyklovaný plast
- krmení doplňujeme denně

Zásyp „ptačí stůl“

- tento typ krmítka je určený ptákům, kteří sbírají potravu na zemi
- potrava se sype přímo na nekrytou desku jako na stůl
- krmení doplňujeme denně, nejméně 1x týdně stůl čistíme

Samonásypná krmítka

- hlavní výhodou samonásypných krmítek je, že je nemusíme denně doplňovat
- na chalupě jsou nezbytností, ale oceníme je kdekoli
- potrava je chráněna před vlhkem v zásobníku, dosypává se sama
- kontrolujeme a doplňujeme podle potřeby a velikosti zásobníku

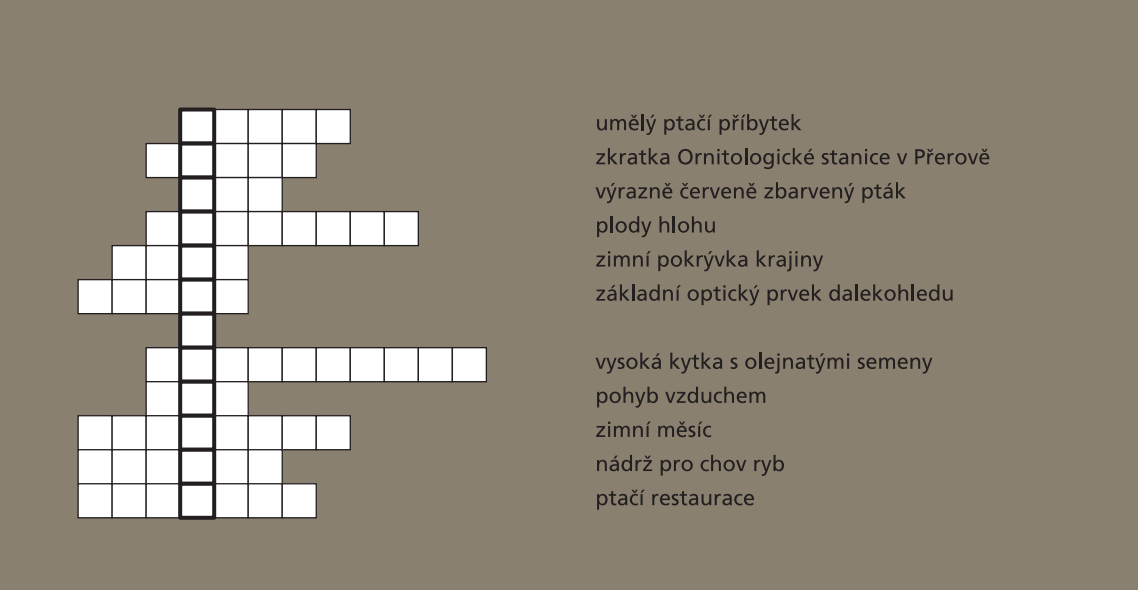
Krmítko z PET lahvi

- různé varianty a návody na výrobu tohoto typu krmítka najdete na mnoha internetových stránkách.
- využijte jakýkoliv obal z PET, nejlépe od potravin
- různé varianty a návody na výrobu tohoto typu krmítka najdete na www.ptacizahrady.cz

Dřevěné samonásypné krmítko

- samonásypná krmítka mohou být různých konstrukcí
- průhledný zásobník umožňuje snadnou kontrolu množství krmiva
- do dna vyvrtáme otvory, aby mohla odcházet vlhkost

umělý ptačí příbytek
zkratka Ornitologické stanice v Přerově
výrazně červeně zbarvený pták
plody hlohu
zimní pokrývka krajiny
základní optický prvek dalekohledu

vysoká kytky s olejnatými semeny
pohyb vzduchem
zimní měsíc
nádrž pro chov ryb
ptačí restaurace

PTÁCI A VODA

V zimě jsou pro ptáky zdrojem vody nezamrzlé vodní plochy s vhodným přístupem. Když voda zamrzne, jediným zdrojem se stávají krystalky sněhu.

I když v zimě není spotřeba vody tak vysoká jako v létě, vodu ptáci potřebují celoročně a i v zimě se rádi koupou. Proto můžeme vedle krmítka umístit napajedlo, přímo do krmítka ho nedáváme. Pítko udržujeme čisté, hloubka vody nepřesahuje 5 cm. V zimě voda v pítku přirozeně zamrzá a stává se nedostupnou, můžeme proto použít topná tělíska proti zamrznutí nebo předměty pohybující se po hladině.

VODNÍ PTACTVO VE MĚSTECH

Vodní ptáci – kachny, labutě, raci a další – se v zimě slétávají na nezamrzlé řeky do měst, kde je lidé krmí.

Co jim nabídnout, abychom jim neuškodili?

- speciální granule pro vrubozobé ptáky
- ovesné vločky, listový salát, obiloviny, vařené nesolené brambory

Nikdy nekrmíme:

- soleným, čerstvým nebo naopak plesnivým pečivem a v nadměrném množství na krmeném stanovišti
- zbytky z kuchyně, plesnivými a zkaženými potravinami